

2024

EDUCATION

Full Marks : 100

Pass Marks : 30

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

ALLOTMENT OF MARKS

Q. No. 1 carries 1 mark each	:	$1 \times 12 = 12$
Q. No. 2 carries 2 marks each	:	$2 \times 12 = 24$
Q. No. 3 carries 4 marks each	:	$4 \times 10 = 40$
Q. No. 4 carries 6 marks each	:	$6 \times 4 = 24$
		<hr/>
		Total = 100
		<hr/>

1. Give short answer as directed (any twelve) : 1×12=12

নির্দেশানুসৰি চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো বাৰটা) :

নির্দেশানুযায়ী সংক্ষেপে উত্তৰ দাও (যে কোনো বাৰোটি) :

সুন্দ' ফিননায় লিৰ (জায়খিজায়া মৌনজিনৈ) :

• Fill in the blanks :

• খালী ঠাই পূৰ কৰা :

• শূন্যস্থান পূৰণ কৰো :

• লাঁদাং জায়গা আৰু খালাম :

(a) The Latin word 'Duco' means _____.

লেটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দৰ অৰ্থ হৈছে _____।

ল্যাটিন ভাষাৰ 'Duco' শব্দটিৰ অৰ্থ হল _____।

লেটিন যাবনি 'Duco' সৌদৌবনি আঁথিয়া জাদোঁ _____।

(b) John Dewey considered education as a 'tri-polar' process and these three poles are student, teacher and _____.

জন ডিউইয়ে শিক্ষাক 'ত্রি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাপে অভিহিত কৰিছে আৰু এই তিনিটা পক্ষই শিক্ষার্থী, শিক্ষক আৰু _____ক সামৰি লয়।

জন ডিউই শিক্ষাকে 'ত্রি-পক্ষীয়' পদ্ধতি হিচাবে অভিহিত কৰেছেন এবং এই তিনিটি পক্ষ হল শিক্ষার্থী, শিক্ষক এবং _____।

জন ডিউইয়া সোলোঁথাইখৌ 'মৌনখাম মিৰু' গৌনাং লামা হিসাবী গনায়থিদোঁ আরো বে মৌনখাম মিৰুবা ফরায়সা, ফোরোঁগিৰি আরো _____।

(c) The chief advocator of individual aim of education was _____.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক আছিল _____।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ মুখ্য পৃষ্ঠপোষক ছিলেন _____।

সোলোঁথাইনি গাবাৰি থাংখিনি গাহাই _____।

(d) Hero-worshipping is the characteristic of _____ period.

বীৰপূজা হৈছে _____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

বীৰপূজা হল _____ কালৰ বৈশিষ্ট্য।

জৌহৌলাব সিৰিনায়া জাদোঁ _____ সমনি আৰুখুথাই।

(e) Animism is an important characteristic of _____ period.

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হৈছে _____ কালৰ এটা উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

সৰ্বপ্ৰাণবাদিতা হল _____ কালৰ একটি উল্লেখযোগ্য বৈশিষ্ট্য।

জুনাদআৰিয়া জাদোঁ _____ সমনি মৌনসে মখ'জাখাব আৰুখুথাই।

(f) Computer was first invented by _____ between 1791 to 1871.

১৭৯১ৰ পৰা ১৮৭১ চনৰ ভিতৰত _____ য়ে পোনপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰিছিল।

১৭৯১ থেকে ১৮৭১ সালের মধ্যে _____ সৰ্বপ্ৰথম কম্পিউটাৰ আৱিষ্কাৰ কৰেছিলেন।

1791-1871 মাযথাইনি গেজেৰাব _____ আ গিবিয়ে কম্পিউটাৰখৌ সঁদাননা দিহুনদোঁমৌন।

(g) The English word 'psychology' is derived from _____ language.

ইংৰাজীৰ 'psychology' শব্দটো _____ ভাষাৰ পৰা উৎপত্তি হৈছে।

ইংৰাজী 'psychology' শব্দটি _____ ভাষা থেকে উৎপন্ন হয়েছে।

ইংৰাজীনি 'psychology' সোধোবা _____ ৰাবনিফ্ৰায় সোমজিওঁ।

(h) The English word 'emotion' is derived from the Latin word _____.

আবেগৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটো লেটিন ভাষাৰ _____ শব্দৰ পৰা আহিছে।

আবেগ-এৰ ইংৰাজী প্ৰতিশব্দ 'emotion' শব্দটি ল্যাটিন ভাষাৰ _____ শব্দ থেকে এসেছে।

ইংৰাজী 'emotion' সোধোবা লেটিন ৰাবনি _____ সোধোবনিফ্ৰায় ফৈওঁ।

• Answer in 1 word or sentence :

• এটা শব্দ বা বাক্যত উত্তৰ দিয়া :

• একটি শব্দ বা বাক্যে উত্তৰ দাও :

• मोनसे सोदोब एबा बाध्नायाव फिननाय हो :

(i) "Education is the natural, harmonious and progressive development of man's innate powers." Who said this statement?

“মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য আৰু প্ৰগতিশীল বিকাশই হ'ল শিক্ষা।” এই উক্তিটো কাৰ ?

“মানুহৰ অন্তৰ্নিহিত শক্তিৰ স্বাভাৱিক সু-সামঞ্জস্য এবং প্ৰগতিশীল বিকাশই হল শিক্ষা।” এই উক্তিটি কাৰ ?

“मानसिनि फैफानाय सोलोखौ मिथिगायारि, खौसे आरो ओंथि गोनां जौगाहोनायानो जादौ सोलोथाइ।” बे बुंथिया सोरनि?

(j) "Destiny of the nation is being shaped in her classroom." Which Education Commission remarked this statement?

“এটা জাতি বা এখন দেশৰ ভাগ্য বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাসমূহত গঢ় লয়।” কোনখন শিক্ষা আয়োগে এই মন্তব্য দিছিল ?

“একটি জাতি বা একটি দেশের ভাগ্য বিদ্যালয়ের শ্রেণিকোঠাগুলিতে গড়ে ওঠে।” কোন শিক্ষা আয়োগ এই মন্তব্য প্রদান করেছিল ?

“मोनसे हारि एबा गंसे हादरनि इयुना फरायसालिनि थाखो खथायाव साजाय जायो।” माबे सोलोथाइ आयग (Commission)आ बे बुंथिखौ होदौमोन?

(k) What is the full form of CD-ROM?

CD-ROMৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি ?

CD-ROM-এৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি কী ?

CD-ROM आबुं महरा मा?

(l) In which year was the University Grants Commission established?

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कोन चनत गठन कबा हैछिल ?

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग कोन साले गठन करा ह्येछिल ?

मुलुगसोलौसालि अनसुंथाइ आयग (University Grant Commission)खौ माबे मायथाइयाव गायसननाय जादौमोन?

(m) Write the full form of NCERT.

NCERT ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

NCERT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটি লেখা।

NCERT नि आबुं महरखौ लिर।

(n) Who first developed the sociometric method?

কোনে পোনপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটোৰ বিকাশ ঘটাইছিল ?

কে সৰ্বপ্রথম সমাজমিতিক পদ্ধতিটোৰ বিকাশ ঘটয়েছিলেন ?

সৌৰ গিবিসিন সমাজ বিজিৰসং আদৰনি জৌগানায় জাহোদোঁমোন?

(o) What is illusion?

ভ্ৰান্ত প্ৰত্যক্ষ কাক বোলে ?

ভ্ৰান্ত প্ৰত্যক্ষ কাকে বলে ?

সায়ামায়া মাখৌ বুডো?

2. Answer any *twelve* of the following questions : 2×12=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো বাবটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো বাবোটাৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সৌলুফোরনি জায়খিজায়া মোনজিনৈ ফিননায় লিৰ :

(a) What do you mean by formal education?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বুলিলে তুমি কি বুজা ?

আনুষ্ঠানিক শিক্ষা বলতে তুমি কী বোঝ ?

खान्धि लेखा सोलोथाइ बुडोब्ला नौ मा बुजियो?

(b) "Education is a life-long process." Explain.

“शिक्षा हैछे एक जीवनजोबा प्रक्रिया।” व्याख्या कवा।

“शिक्षा हलो एकटि जीवनव्यापी प्रक्रिया।” व्याख्या करो।

“सोलोथाइया जादो मोनसे जिउ जोबजासे मावनेम।” बेखेव।

(c) What is infancy?

शैशवकाल कक बोले ?

शैशवकाल कके बले ?

खुदिया सम माखौ बुडो?

(d) Write two differences between growth and development.

वृद्धि आक विकासब माजत थका दूटा पार्थक्य लिखा।

वृद्धि एवं विकासबे मध्ये दूटि पार्थक्य लेखो।

देरनाय आरो जौगानायनि गेजेराव थानाय मोननै फाराग लि।

(e) Write two important conditions of a science laboratory established in school.

एखन विद्यालयत स्थापन कवा एटा विज्ञान परीक्षागाबब प्रयोजनीय दूटा चर्त लिखा।

एकटि विद्यालये स्थापन करा एकटि विज्ञान परीक्षागाबबे दूटि प्रयोजनीय शर्त लेखो।

गंसे फरायसालियाव गायसननाय गंसे बिगियान आनजादसालिनि गोनां जानाय मोननै रादाइ लि।

(f) Write two characteristics of computer.

कम्पिउटरबब दूटा वैशिष्ट्य लिखा।

कम्पिउटरबे दूटि वैशिष्ट्य लेखो।

कम्पिउटरनि मोननै आखुथाइ लि।

(g) What is experience curriculum?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাক বোলে ?

অভিজ্ঞতাভিত্তিক পাঠ্যক্রম কাকে বলে ?

রৌগীথি বিখ্যায়ি ফরাফারি মাখৌ বুডো?

(h) Write two functions of District Institute of Education and Training (DIET).

জিলা শৈক্ষিক আৰু প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান (DIET)ৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

জেলা শৈক্ষিক এবং প্ৰশিক্ষণ প্ৰতিষ্ঠান (DIET)-এৰ দুটি কাজ লেখো।

সোলোঁথাই আরো ফোরোঁথাইনি জিলায়ি ফসংথান (DIET)নি মোননৈ খামানি লি।

(i) What is educational psychology?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাক বোলে ?

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান কাকে বলে ?

সোলোঁথাইয়ি গোসো বিগিয়ান মাখৌ বুডো?

(j) Write two merits of experimental method.

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটা সুবিধা লিখা।

পৰীক্ষণ পদ্ধতিৰ দুটি সুবিধা লেখো।

আনজাদাৰি আদবনি মোননৈ মুলাম্ফা লি।

(k) Write two differences between Psychology and Educational Psychology.

মনোবিজ্ঞান আৰু শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

মনোবিজ্ঞান এবং শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ মध्ये দুটি পাৰ্থক্য লেখো।

गोसो बिगियान आरो सोलोँथाइयारि गोसो बिगियाननि गेजेराव थानाय मोननै फाराग मख'।

(l) Write two functions of spinal cord.

মেকমজ্জাৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

মেকমজ্জাৰ দুটি কাজ লেখো।

मेरु दिरनि मोननै खामानि मख'।

(m) What is stimulus?

উদ্দীপক কাক বোলে ?

উদ্দীপক কাকে বলে ?

दुंखांहोग्रा माखौ बुडो?

(n) Write two functions of pituitary gland.

শোষক গ্ৰন্থিৰ দুটা কাৰ্য লিখা।

পিটুইট্যি গ্ৰন্থিৰ দুটি কাজ লেখো।

सोबग्रा बिथोब (Pituitary gland)नि मोननै खामानि मख'।

(o) What is Serampore Trio?

শ্ৰীৰামপুৰ ত্ৰয় কাক বোলে ?

श्रीरामपुर त्रयी कাকে বলে ?

Serampore Trio মাখৌ বুডো?

3. Answer any ten of the following questions : 4×10=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দহটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যে কোনো দশটিৰ উত্তৰ দাও :

গাহায়নি সোঁলুফোৱনি জাখিঁজাখা মোনজি ফিননায হো :

(a) Write four strengths of individual aim of education.

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সবলতা লিখা।

শিক্ষাৰ ব্যক্তিকেন্দ্ৰিক লক্ষ্যৰ চাৰিটা সবলতা লেখো।

সোলোঁথাইনি গাবাৰি থাখিঁনি মোনৰৈ বোলো মখ'।

(b) Discuss the relation between Education and Philosophy.

শিক্ষা আৰু দৰ্শনৰ মাজত থকা সম্বন্ধ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা এবং দৰ্শনৰ মध्ये সম্বন্ধ আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই আৰো সানথৌ বিঘানি গেজেৰাৱ থানায সোমোন্দোখৌ সাৱৰায়।

(c) Write four important characteristics of childhood.

বাল্যকালৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লিখা।

বাল্যকালৰ চাৰিটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য লেখো।

গথ'সা সমনি মোনৰৈ গোনাংথার আখুথাই মখ'।

(d) Write four psycho-physical needs of adolescent.

কৈশোৰৰ চাৰিটা মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লিখা।

কৈশোৰৰ চাৰিটা মনোদৈহিক প্ৰয়োজন লেখো।

লাইমোননি মোনৰৈ গোসো দেহাঘাৰি গোনাংথি মখ'।

(e) Write four advantages of E-mail.

ই-মেইলৰ চাৰিটা সুবিধা লিখা।

ই-মেইল-এৰ চাৰিটা সুবিধা লেখো।

ই-মেইলনি মোনৰৈ খাবু মখ'।

(f) Discuss the role of teacher as a motivator.

অভিপ্ৰেৰক হিচাপে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

অভিপ্ৰেৰক হিচাবে শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰো।

গোসোফুদুংগিৰি হিসাবে ফোৰোঁগিৰিনি বিফাবখৌ সাৱৰায়।

(g) Write four objectives of co-curricular activities.

সহ-পাঠ্যক্রম কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লিখা।

সহ-পাঠ্যক্রম কাৰ্যসূচীৰ চাৰিটা উদ্দেশ্য লেখো।

লোব্বা ফৰাফাৰি মাৱফাৰিনি মোনৰৈ বিথাংখি মখ'।

(h) Discuss the scope of educational psychology.

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰো।

সোলোঁথাই গোসো বিগিঘাননি সিমা এৰা নুসহৰনাযখৌ সাৱৰায়।

(i) Why should a teacher study psychology? Discuss.

এজন শিক্ষকে কিয় মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা প্ৰয়োজন? আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকৰ মনোবিজ্ঞান অধ্যয়ন কৰা কেন প্ৰয়োজনীয়? আলোচনা কৰো।

সাৰে ফোৰোঁগিৰিয়া মানো গোসো বিগিঘান ফৰাযসঁনাযা গোনাং? সাৱৰায়।

(j) Discuss the main parts of a brain.

মস্তিষ্কৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰা।

মস্তিষ্কৰ প্ৰধান ভাগসমূহ আলোচনা কৰো।

মেলেমনি গাহাই বাহাগোফোৰখৌ সাৱৰায়।

(k) Write four educational significance of drives.

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লিখা।

প্ৰেৰণাৰ চাৰিটা শৈক্ষিক বিশেষত্ব লেখো।

इसिद्धारि बोलोनि मोनरै सोलौथाइयारि जुनियाथि मख'।

(l) Write four characteristics of habit.

অভ্যাসৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

অভ্যাসেৰ চাৰিটা বৈশিষ্ট্য লেখো।

हुदानि मोनरै आवुथाइ लिर।

(m) Write a short note on Gurukul system.

গুৰুকুল প্ৰথাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

গুৰুকুল প্ৰথাৰ উপৰে এটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

गुरुकुल बिखान्थिनि सायाव सुंद'थै लिर।

(n) Write a short note on the Charter Act of 1813.

১৮১৩ চনৰ চাৰ্টাৰ আইনৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

১৮১৩ সালৰ চাৰ্টাৰ আইনেৰ উপৰে এটি সংক্ষিপ্ত টীকা লেখো।

1813 मायथाइनि सार्टर आयेननि सायाव सुंद'थै लिर।

(o) Write four characteristics of basic education.

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লিখা।

বুনিয়াদী শিক্ষাৰ চাৰিটা বিশেষত্ব লেখো।

गुदि सोलौथाइनि मोनरै नेमखान्थि मख'।

4. Answer any four of the following questions :

6×4=24

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নগুলিৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দাও :

गाहायनि सौलुफोरनि जायखिजाया मोनरैनि फिननाय लिर :

(a) What is non-formal education? Discuss the differences between formal and non-formal education.

2+4=6

অনৌপচাৰিক শিক্ষা কাক বোলে? আনুষ্ঠানিক আৰু অনৌপচাৰিক শিক্ষাৰ মাজত থকা পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা।

অনানুষ্ঠানিক শিক্ষা কাকে বলে? আনুষ্ঠানিক এবং অনানুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ মध्ये পাৰ্থক্যগুলি আলোচনা কৰো।

गोरा नडि खान्थि लेखा सोलौथाइ माखौ बुडो? खान्थि लेखा सोलौथाइ आरो गोरा नडि खान्थि लेखा सोलौथाइनि गेजेराव थानाय फारागफोरखौ सावराय।

(b) What is vocational education? Discuss the importances of vocational aim of education.

2+4=6

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাক বোলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ আলোচনা কৰা।

বৃত্তিমুখী শিক্ষা কাকে বলে? শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখী লক্ষ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তাগুলি আলোচনা কৰো।

जिउ राहा सोलौथाइ माखौ बुडो? सोलौथाइनि जिउ राहा थांखिनि गोनांथिफोरखौ सावराय।

- (c) Write two personal qualities of a teacher. Discuss the challenges before a teacher in the new context. 2+4=6

এজন শিক্ষকৰ দুটা ব্যক্তিগত গুণ লিখা। নতুন পৰিস্থিতিত এজন শিক্ষকৰ সম্মুখত দেখা দিয়া প্ৰত্যাহ্বানসমূহ আলোচনা কৰা।

একজন শিক্ষকৰ দুটি ব্যক্তিগত গুণ লেখো। নতুন পরিস্থিতিতে একজন শিক্ষকৰ সম্মুখীন হওয়া প্রতিকূলতাসমূহ আলোচনা কৰো।

সাধে ফোৰোগিৰিনি মোননৈ গাবাৰি গুনফোৰখৌ মখ'। গোদান থাসাৰিয়াব সাধে ফোৰোগিৰিনি সিগাডাব নুজানায মোগা-মোগিফোৰখৌ সাবৰায়।

- (d) Write two objectives of the University Grants Commission. Discuss the power and functions of the University Grants Commission. 2+4=6

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰা।

বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ দুটি উদ্দেশ্য লেখো। বিশ্ববিদ্যালয় অনুদান আয়োগৰ ক্ষমতা এবং কাৰ্যসমূহ আলোচনা কৰো।

মুলুগসোলোসালি অনসুংথাই আয়গনি মোননৈ বিথাংখি মখ'। মুলুগসোলোসালি অনসুংথাই আয়গনি গোহো আরো হাৰাফোৰখৌ সাবৰায়।

- (e) What is instinct? Discuss the common methods or devices of modification of instinct. 1+5=6

প্ৰবৃত্তি কাক বোলে? প্ৰবৃত্তি পৰিশোধনৰ সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলসমূহ আলোচনা কৰা।

প্ৰবৃত্তি কাকে বলে? প্ৰবৃত্তি পরিশোধনের সাধাৰণ পদ্ধতি বা কৌশলগুলি আলোচনা কৰো।

জনোমাৰি আখুথাই মাখৌ বুডো? জনোমাৰি আখুথাই ফোসাৰনায আদৰ এৰা সোলোফোৰখৌ সাবৰায়।

- (f) In which year was Wood's Despatch published? Discuss the recommendations of Wood's Despatch. 1+5=6

কোন চনত উডৰ ঘোষণাপত্ৰ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল? উডৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰা।

উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰ কোন সালে প্ৰকাশ কৰা হৈছিল? উড-এৰ ঘোষণাপত্ৰৰ পৰামৰ্শাৱলী আলোচনা কৰো।

মাৰ্বে মাথথাইয়াব উডনি ফোসাবলাই ফোসাবনায জাৰ্দোমোন? উডনি ফোসাবলাইনি বোসোনফোৰনি সোমোন্দৈ সাবৰায়।
